Regionální geologie ČR I

-

cvičení 7

Jan Petřík 2013
(mapové podklady převzaty od V. Sešulky)

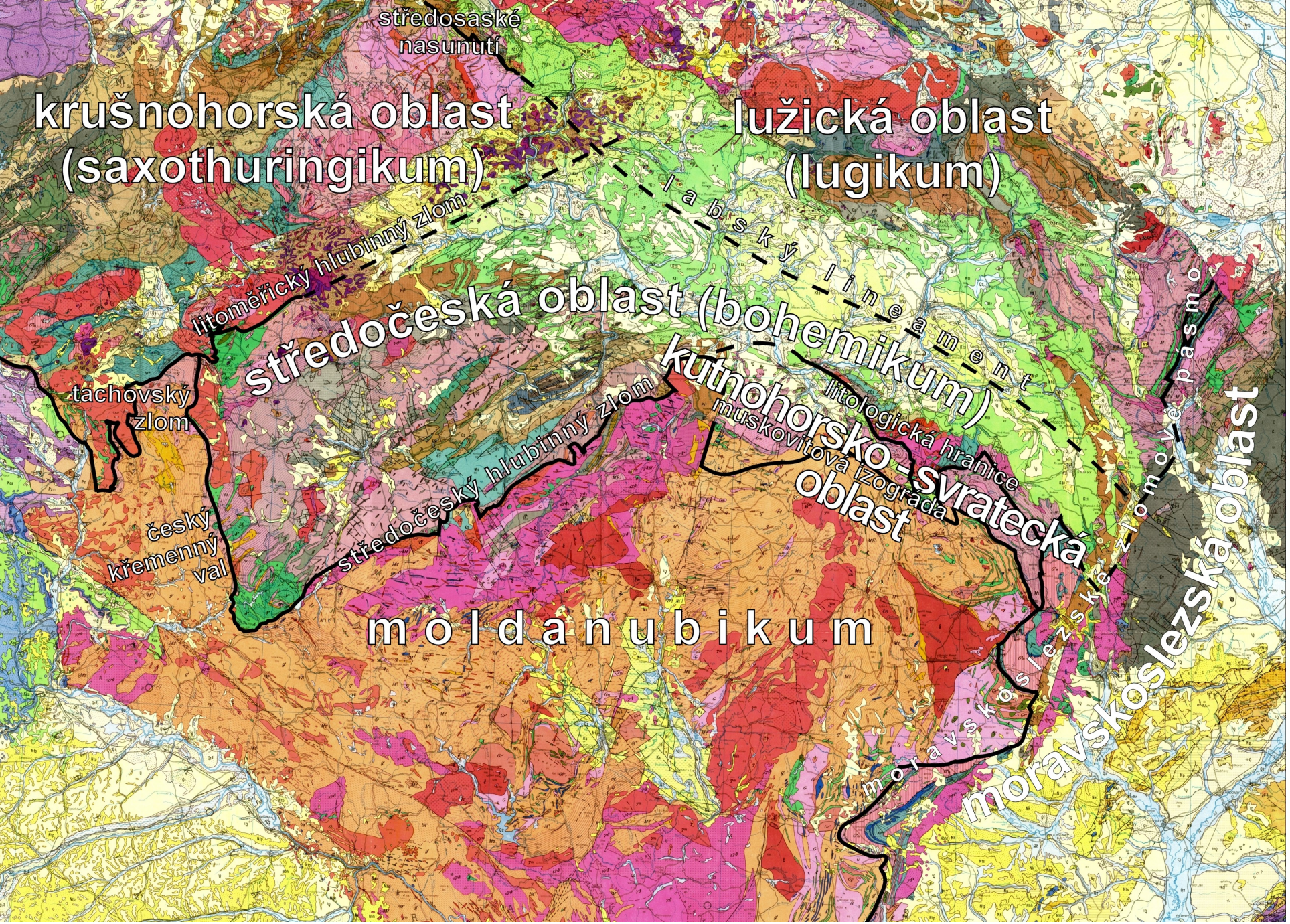

Kodym et al. (1967): Geologická mapa ČSSR : západ : 1:500000.- Ústřední ústav geologický. Praha.

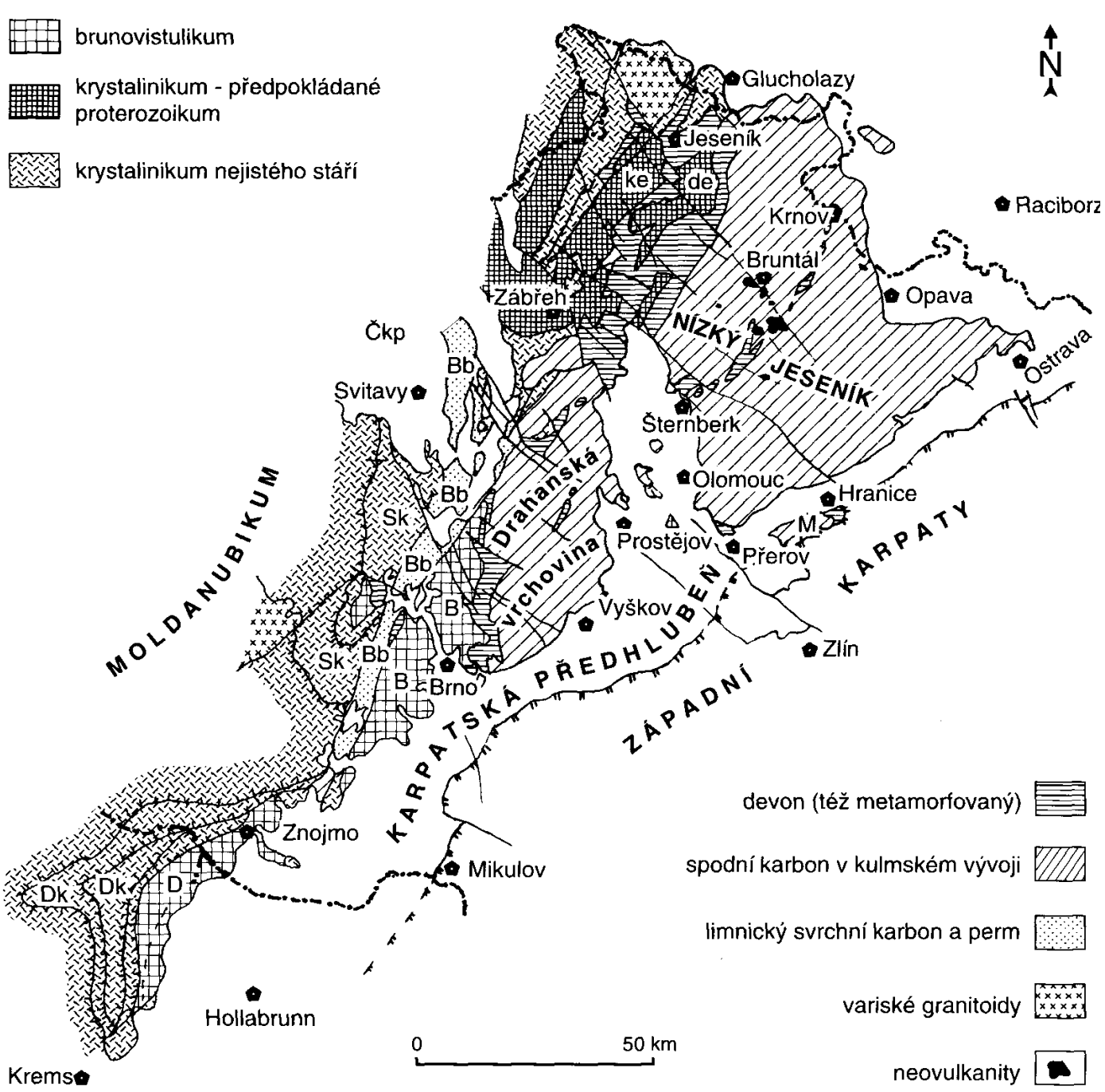

Obr. 149. Zjednodušená geologická mapa moravskoslezské oblasti (podle geol. mapy ČR 1:500 000). B – brněnský masiv; Bb – boskovická brázda; Čkp – česká křídová pánev; D – dyjský masiv; de – desenská klenba; Dk – dyjská klenba; ke – keprnická klenba; M – kra Maleníku; Sk – svratecká klenba.

Ohraničení

Z: nýznerovské nasunutí
J: bušínský zlom
V: andělskohorské nasunutí
S: kvartérní sedimenty

Silezikum

- velké tektonické zkrácení
- příkrovová stavba

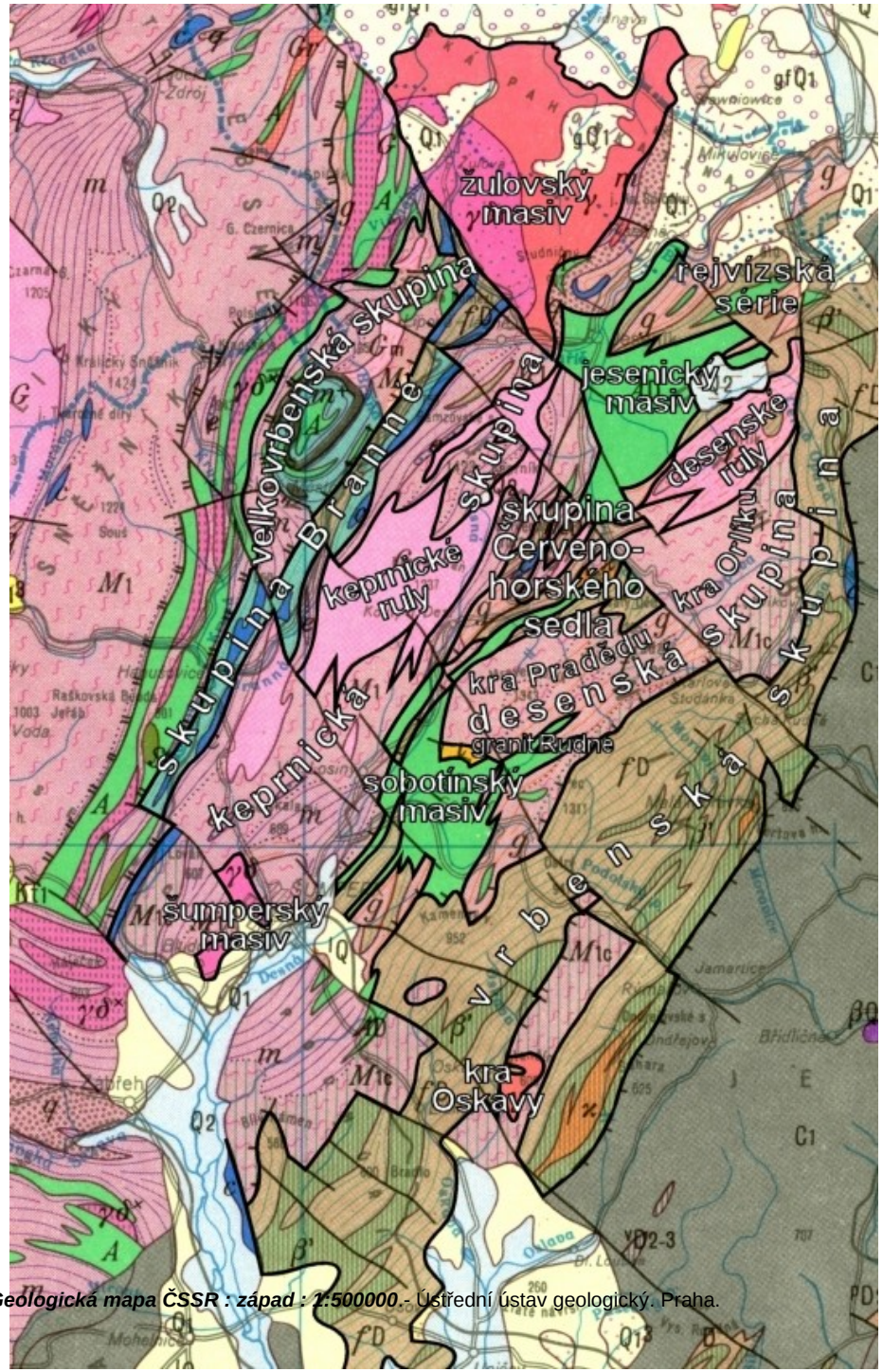

Kodym et al. (1967): Geologická mapa ČSSR : západ : 1:500000.- Ústřední ústav geologický. Praha.

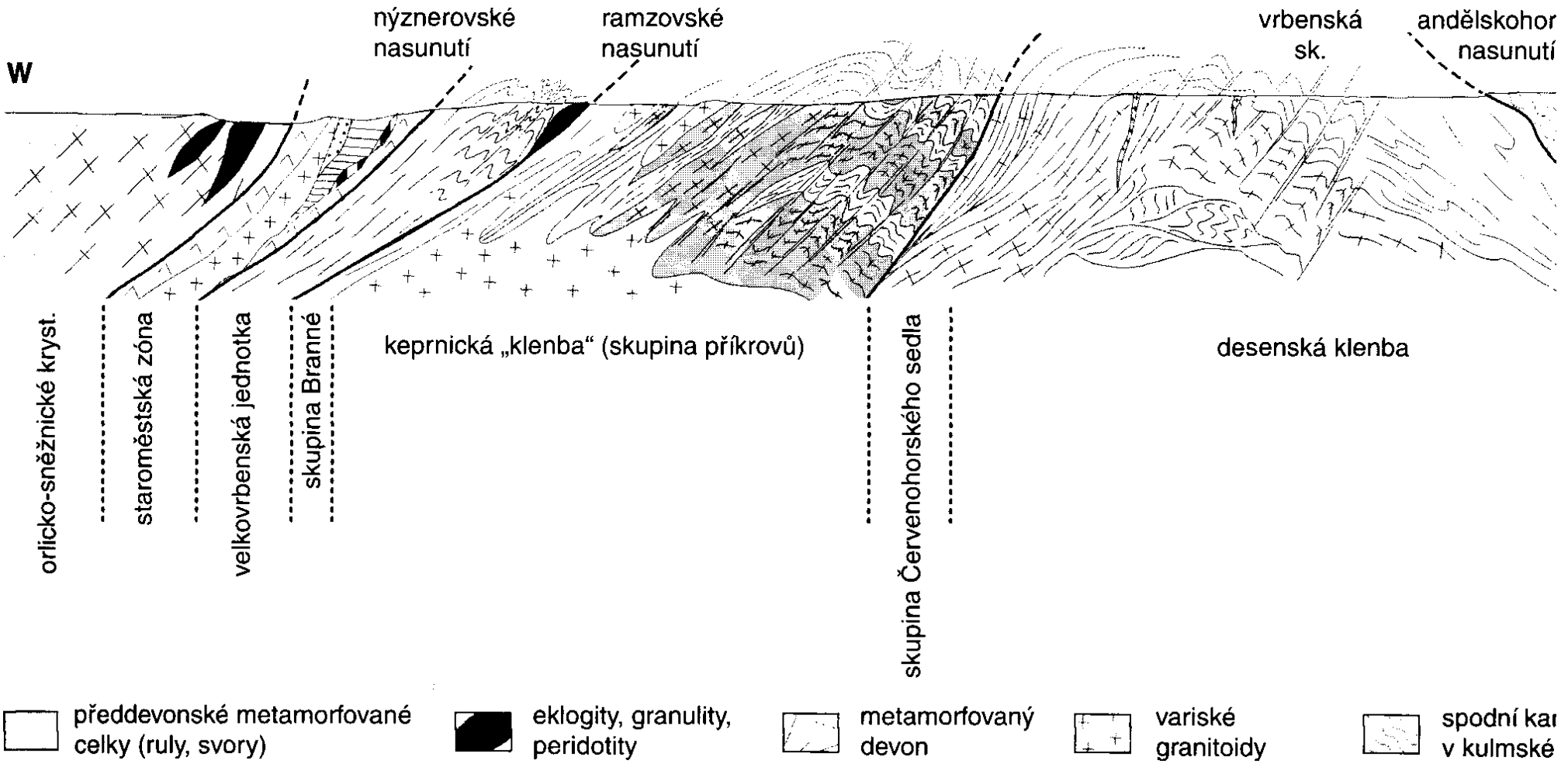

Obr. 150. Schematický geologický profil Hrubým Jeseníkem (podle K. Schulmanna – R. Gayera 2000, zjednodušeno).

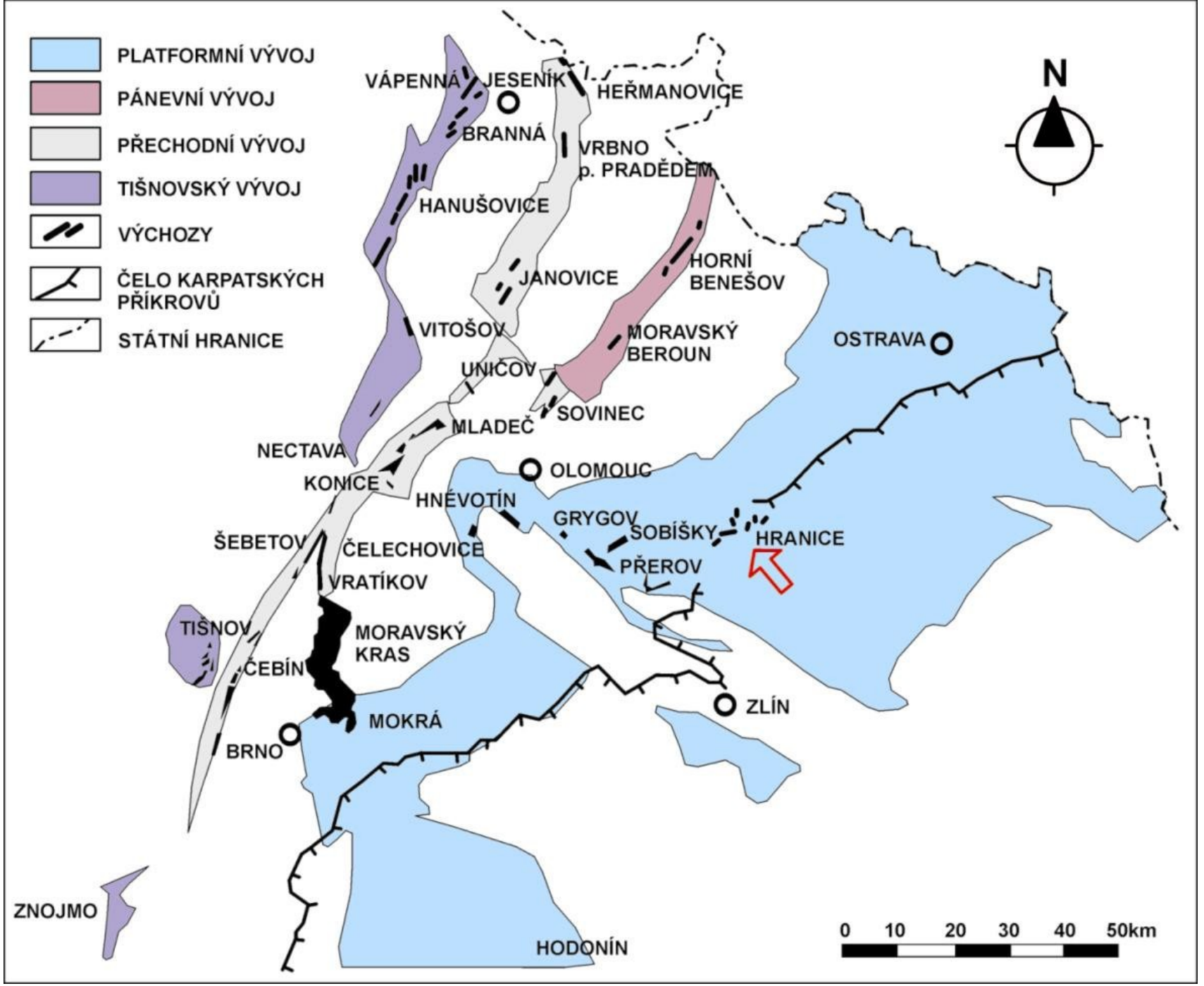

Schematizovaná mapa rozšíření hlavních faciálních vývojů devonu moravskoslezského paleozoika (převzato z http://tektonika.sweb.cz, podle Hladila 1988)

Vývoj a základní charakteristiky

Stavba odráží hercynskou orogenezi:

Silesikum a brunovistulikum prošli zřejmě společným vývojem

- devon: rifting, bimodální vulkanismus (skupina červenohorského sedla,jednotka branné),
- později tholeitické bazalty (jesenický a sobotínský masiv, doklad rozpadu kadomské kůry) – kadomská kůra rozdělena do desenské a keprnické skupiny
- posun orogenní fronty a sedimentační pánve k V + extenze (provázeno vznikem žulovského a šumperského masivu)
- Hercynský kyselý vulkanismus (např. žulovský pluton)

Moravskoslezská oblast - Paleozoikum

- úhlovou diskordancí oddělen od kadomského cyklu
- zejména zahrnuje devon a karbon

Kambrium a silur – doloženo ve vrtech Měnín a Němčičky

Silur – Stínava

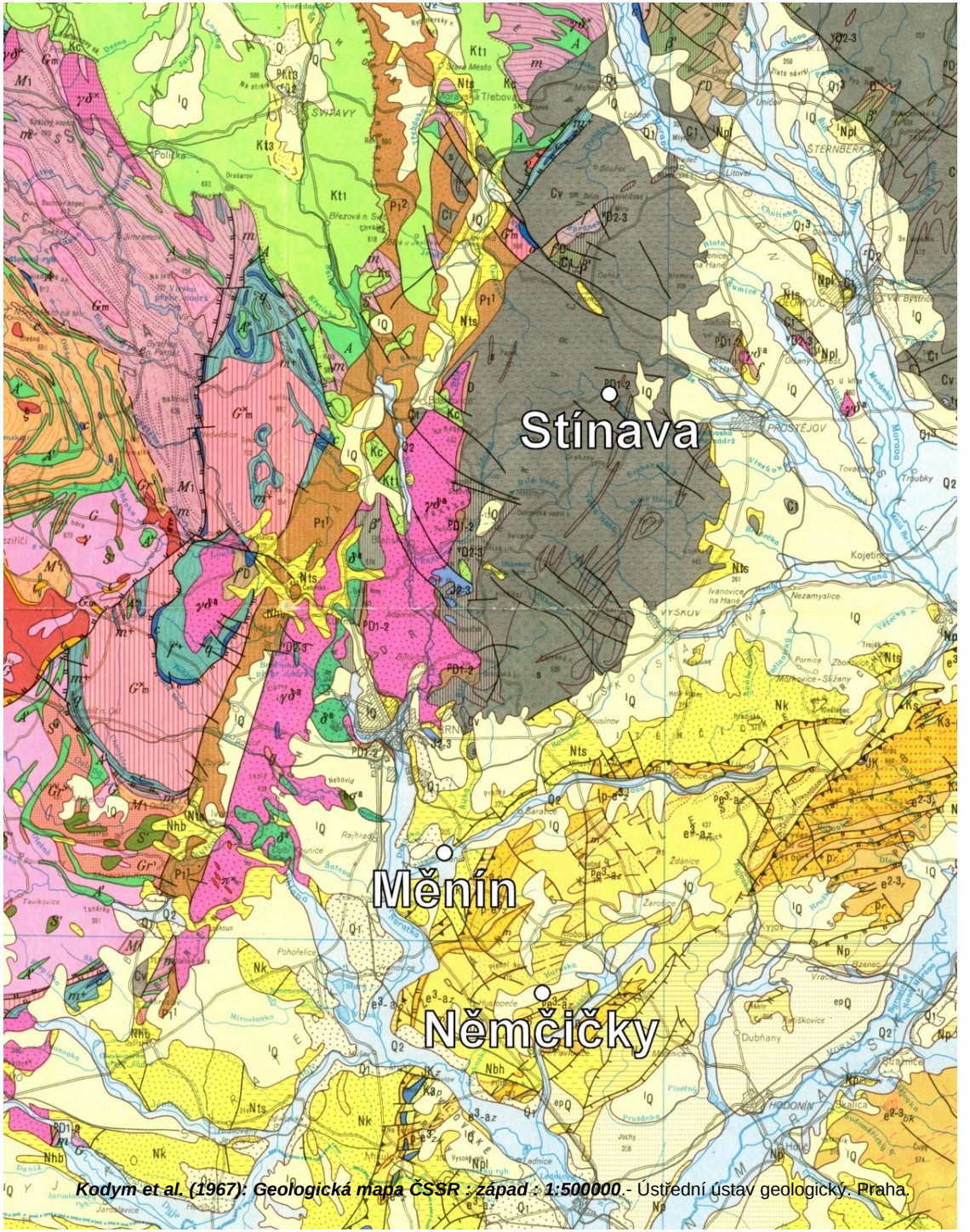

Kodym et al. (1967): Geologická mapa ČSSR : západ . 1:500000.- Ústřední ústav geologický. Praha.

Devon v moravské části:

+tišnovský vývoj

		vývoj Moravského krasu		vývoj přechodní	vývoj drahanský
	tournai	vápence hádské a vápence křtinské		?	?
svr. devon	famen			vrstvy (břidlice) ponikevské	vrstvy (břidlice) ponikevské
svr. devon	frasn	vápence vilémovické		vápence vilémovické	vápence (vrstvy) jesenické
střední devon	givet	bazální klastika	vápence lažánecké	vápence lažánecké	
střední devon	givet		vápence josefovské	vápence josefovské	
střední devon	eifel			souvrství stínavsko - - chabičovské (vyšší část)	souvrství stínavsko - - chabičovské
sp. devon	ems			bazální klastika	
sp. devon	siegen				bazální klastika

Převzato z: ***Mísař et al. (1983): Geologie ČSSR I. Český masív***.-SPN. Praha.

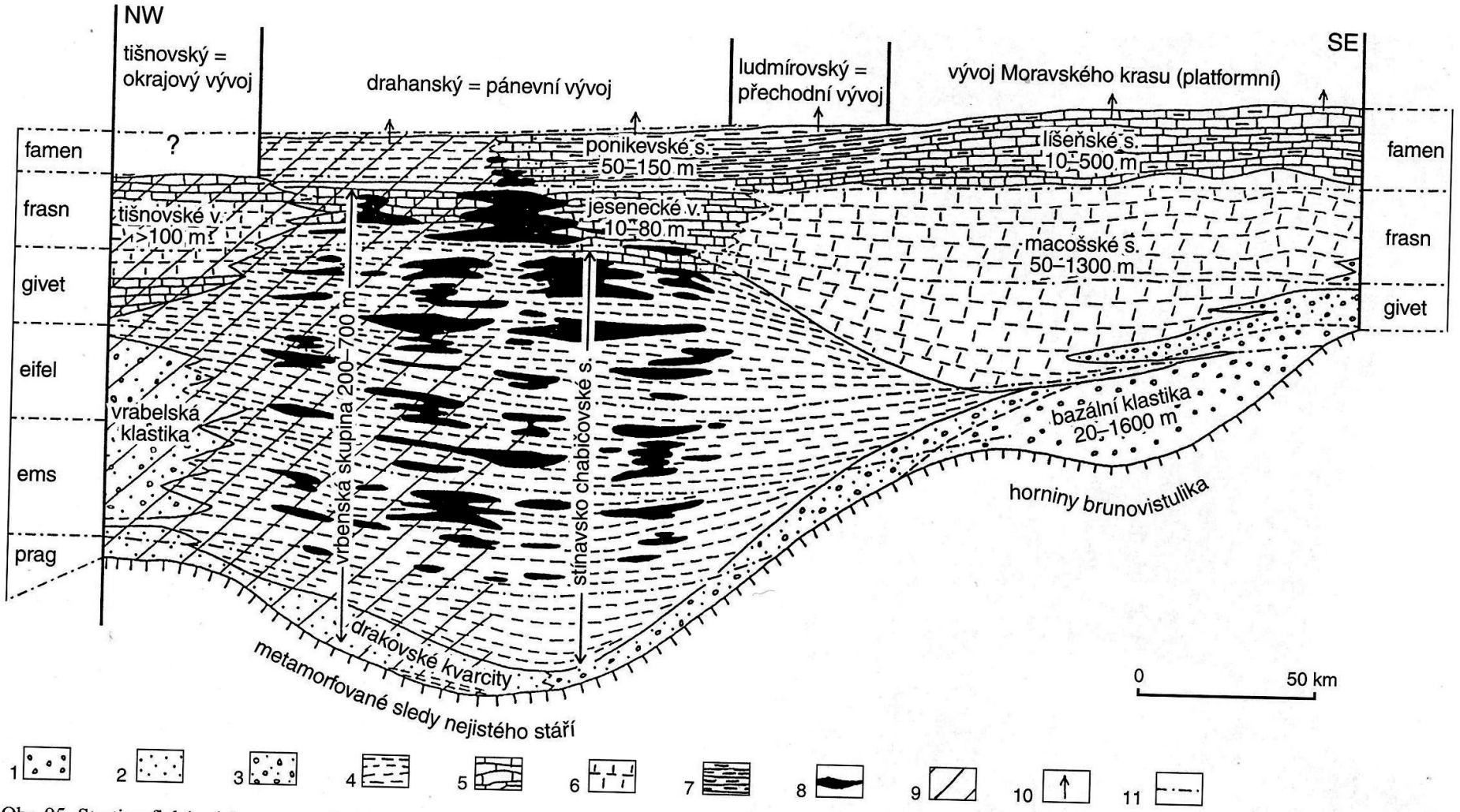

Obr. 95. Stratigrafické schéma moravskoslezského devonu (I. Chlupáč 1988, upraveno). 1 – bazální klastika; 2 – pískovce, kvarcity; 3 – pískovce a slepence; 4 – břidličné facie (v metamorfovaných sledech fylity, svory aj.); 5 – vápence různých typů; 6 – mělkovodní korálo-stromatoporoidové karbonátové facie; 7 – břidlice s lydity; 8 – vulkanity; 9 – projevy regionální metamorfózy; 10 – sedimentace pokračuje do karbonu; 11 – chronostratigrafické hranice stupňů. v. – vrstvy, s. – souvrství. Délkové měřítko vyjadřuje předpokládanou vzdálenost před tektonickými deformacemi.

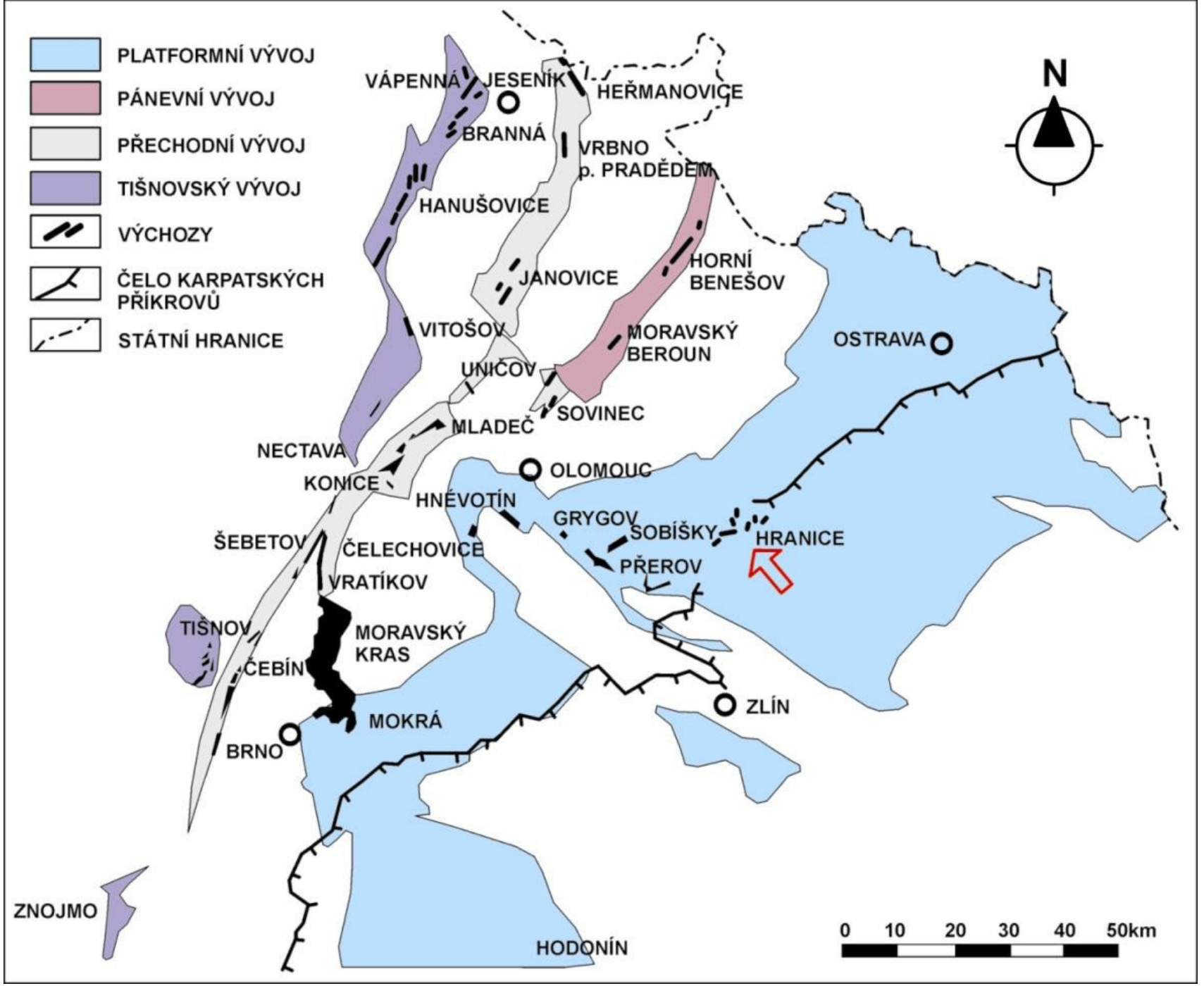

Schematizovaná mapa rozšíření hlavních faciálních vývojů devonu moravskoslezského paleozoika (převzato z http://tektonika.sweb.cz, podle Hladila 1988)

Devon v sileziku:

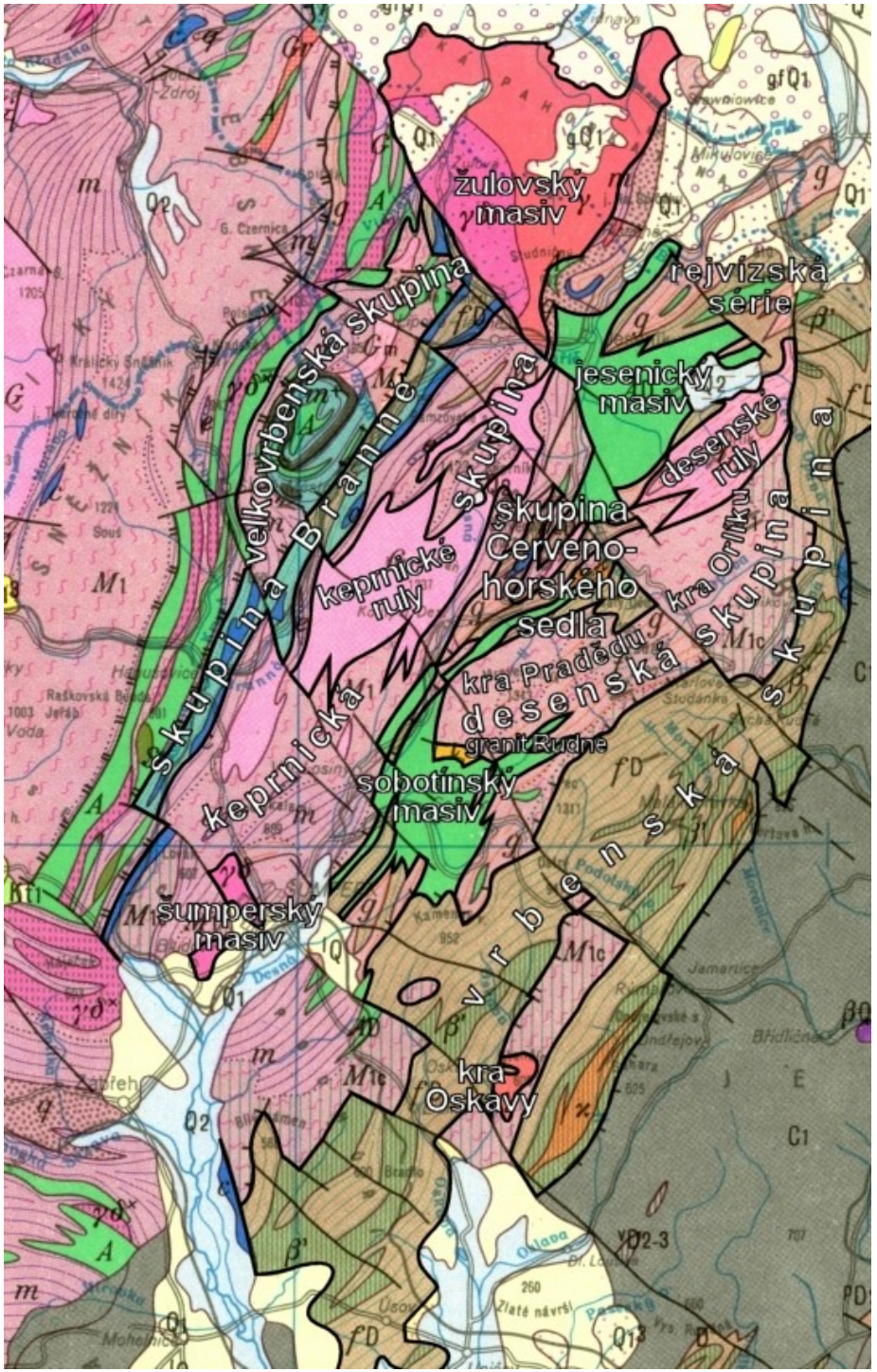

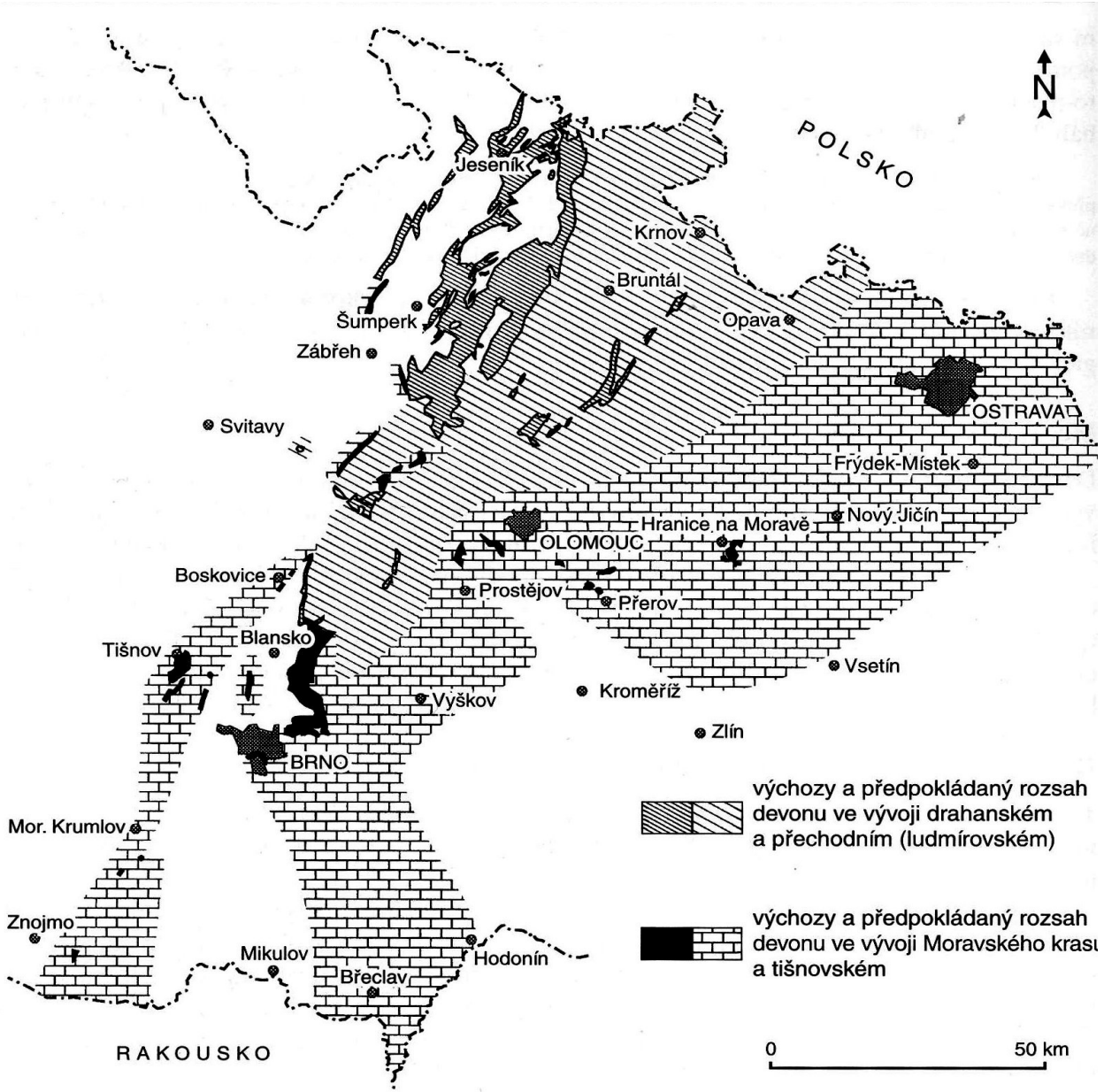

Obr. 96. Plošné rozšíření hlavních vývojů moravskoslezského devonu (silně zjednodušeno, I. Chlupáč 1988, 2000).

1. Líšeňské souvrství

2. Macošské souvrství

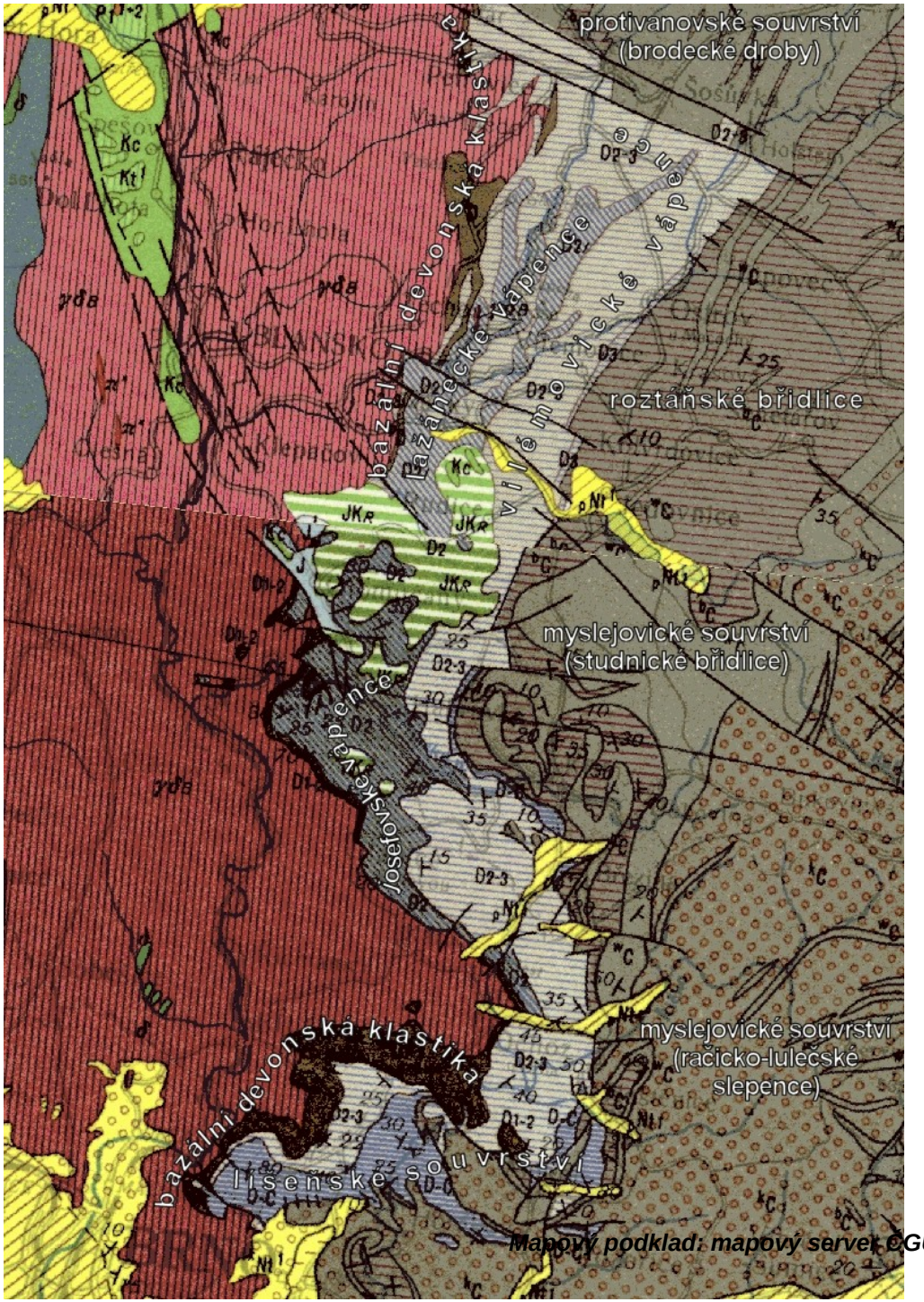

Mapový podklad: mapový server ČGÚ

Karbon
- tzv. kulmský vývoj
- hercynský flyš

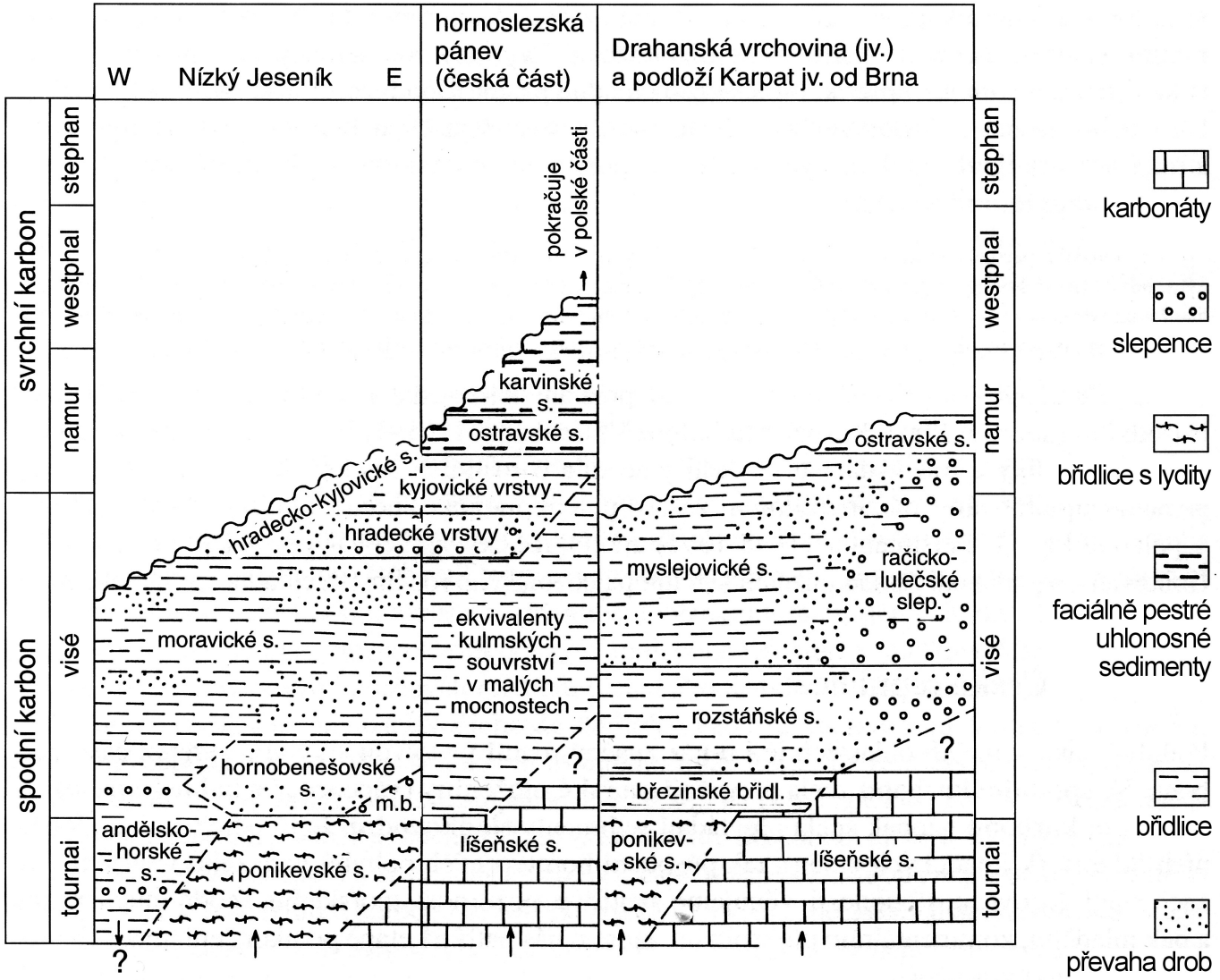

Převzato z: ***Chlupáč et al. (2002): Geologická minulost České republiky***.-Academia. Praha.

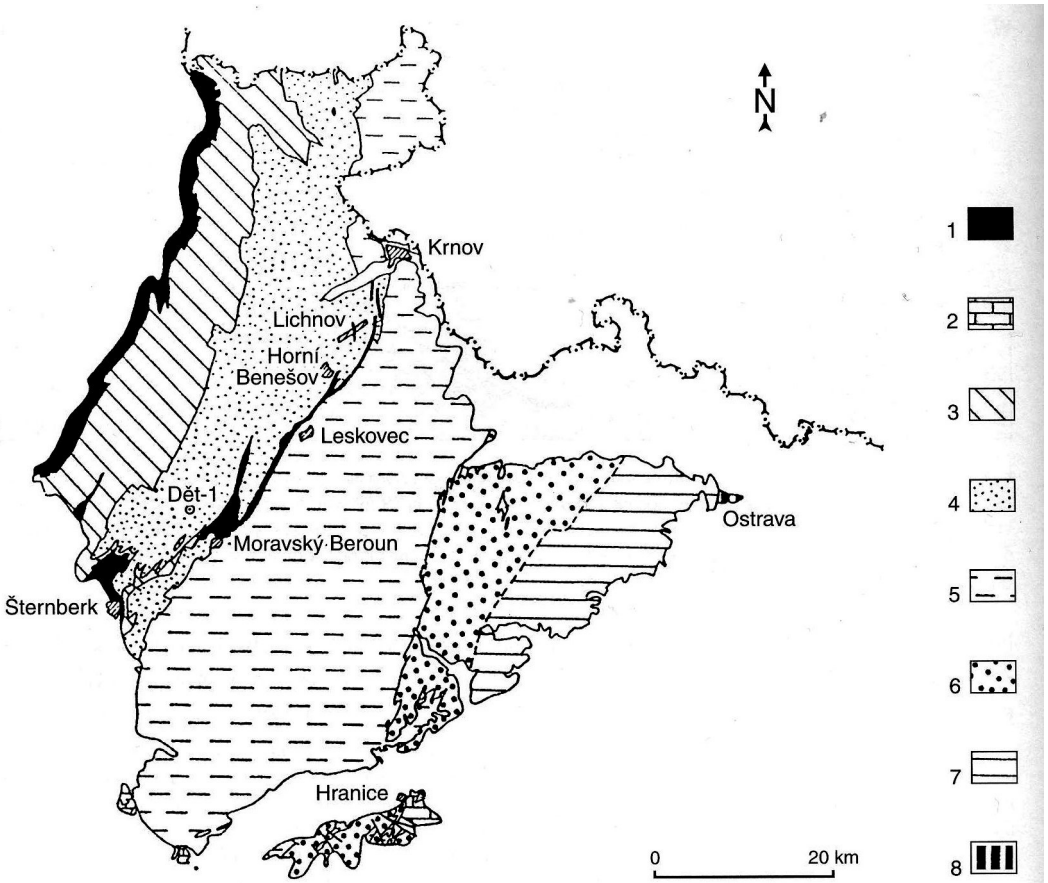

Obr. 111. Schematická mapa karbonu Nízkého Jeseníku a přilehlých výskytů (upraveno podle J. Dvořáka 1994). 1 – devon v drahanském vývoji; 2 – devon ve vývoji Moravského krasu; 3 – andělskohorské souvrství; 4 – hornobenešovské s.; 5 – moravické s.; 6 – hradecké vrstvy; 7 – kyjovické vrstvy; 8 – ostravské s.

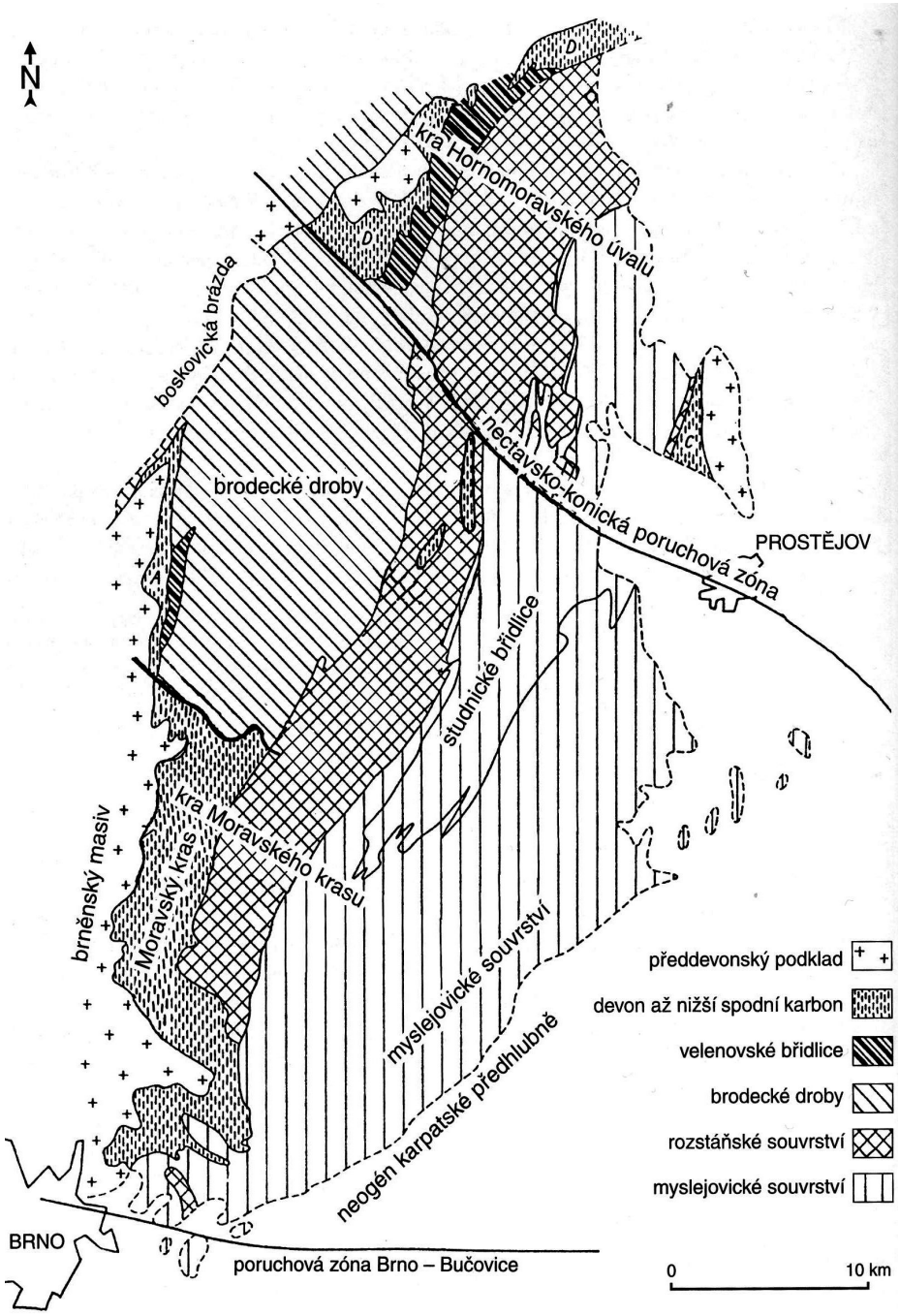

Obr. 114. Schematická geologická mapa Drahanské vrchoviny (podle J. Dvořáka 1968).

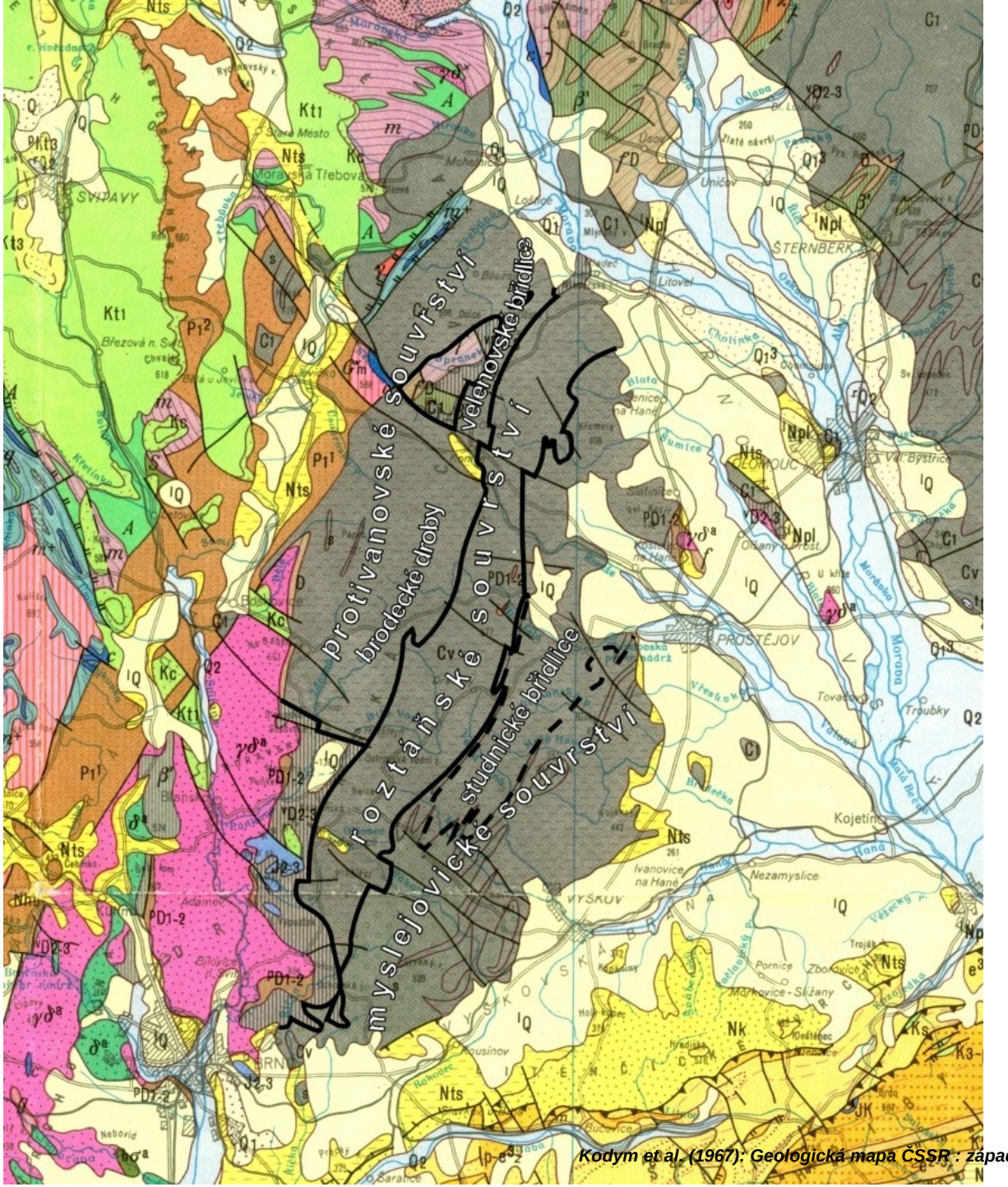

Kodym et al. (1967): Geologická mapa ČSSR : západ : 1:500000.- Ústřední ústav geologický. Praha.

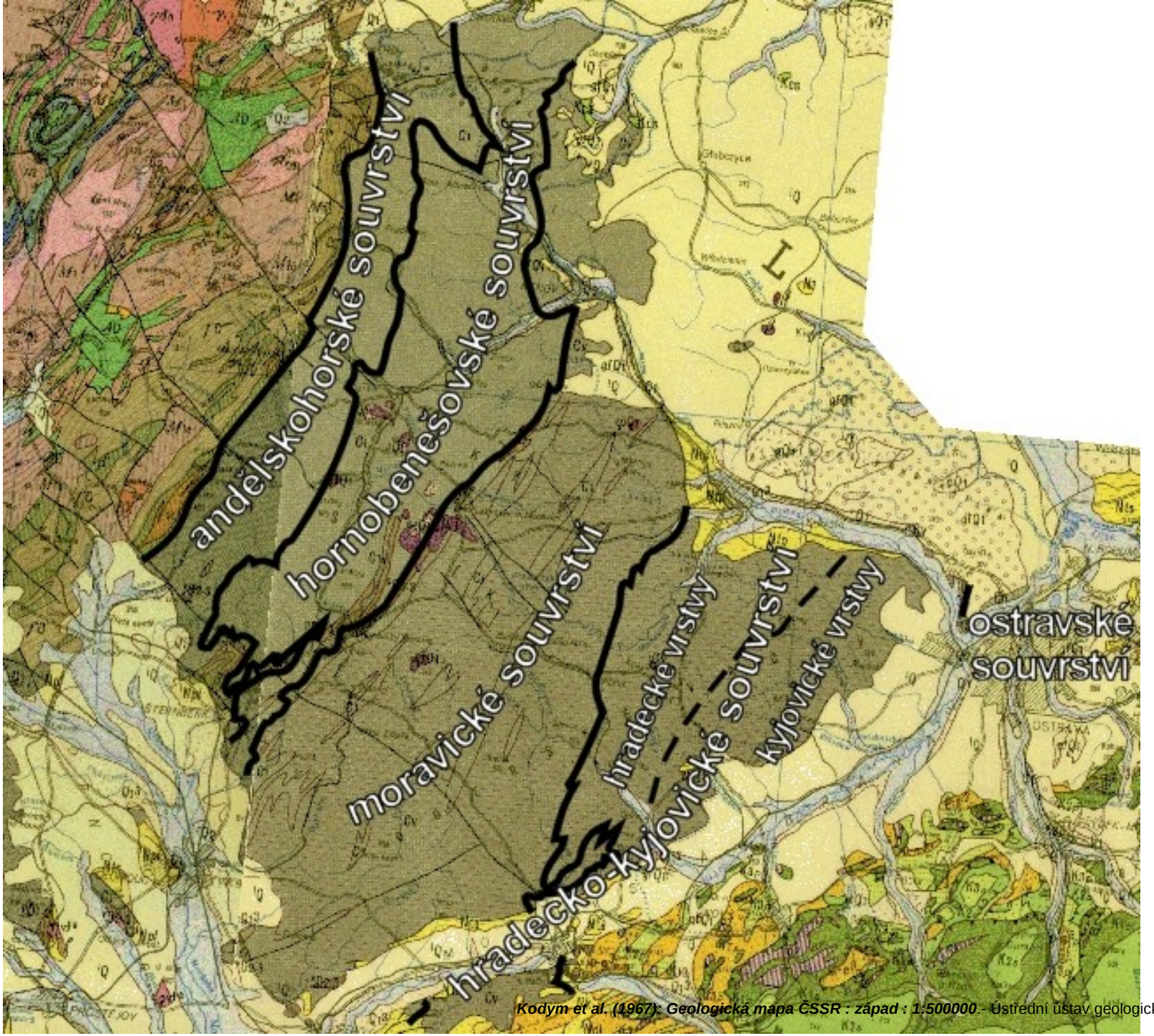

Kodym et al. (1967): Geologická mapa ČSSR : západ : 1:500000.- Ústřední ústav geologický. Praha.

Svrchnokarbonská paralická molasa:
Hornoslezská pánev:
Ostravské souvrství – opakující se zjemňující cykly (pískovec, prachovec, sloj, jílovec s faunou)

Karvinské souvrství – součástí i vulkanoklastika (tonsteiny, brousky)

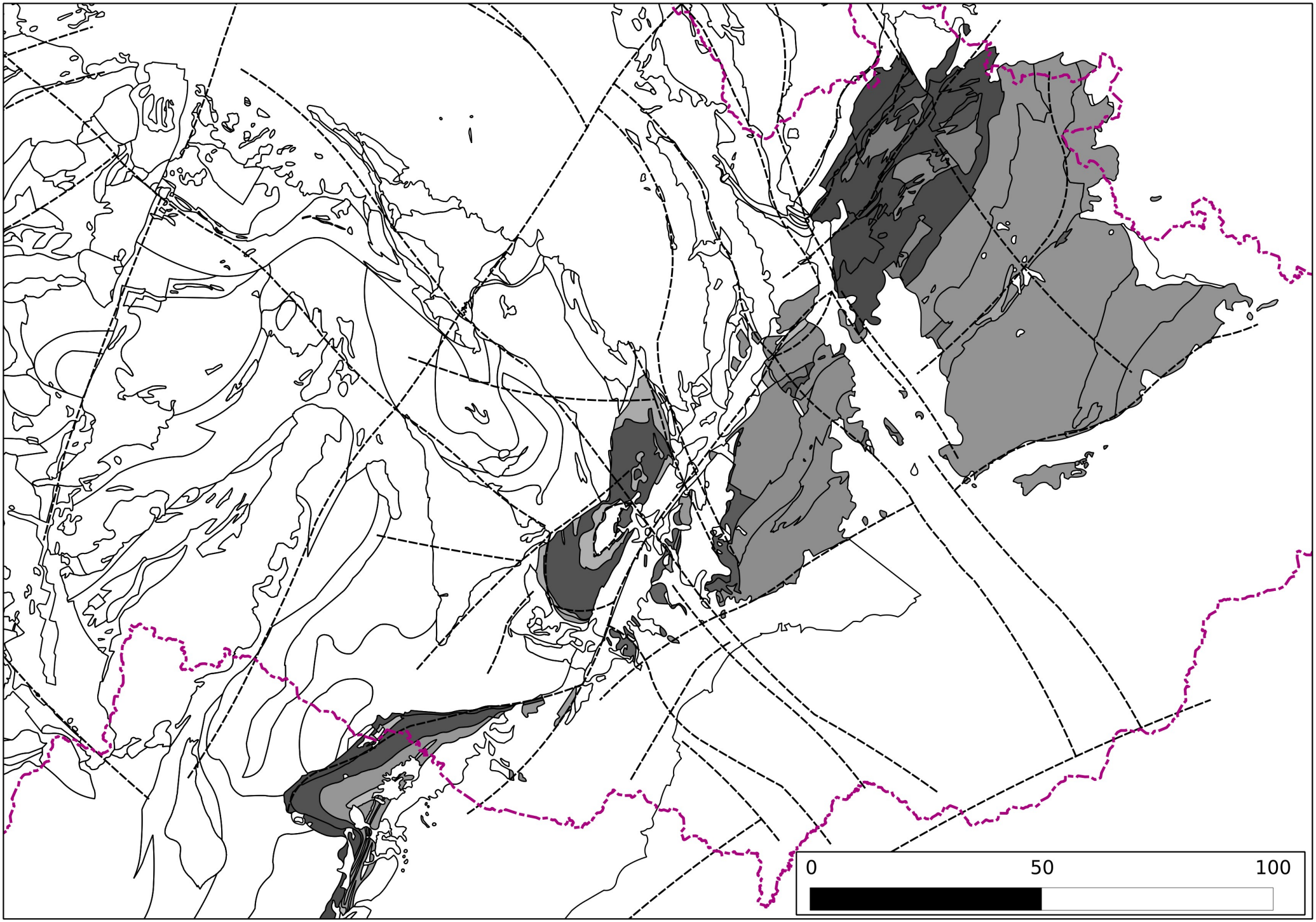
0
50
100